

DZIENNIK PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 25go Kwietnia 1793.

N^{ro}. 31.

Z POLSKI.

Pewne wiadomości.

Kontynuacja
PUBLIKACYA.

Imci Carowy Ruskiej.

Przez uroczyste niżej pomienione wszem i każdemu zabezpieczenie o wolności wyznania wiary, i o pewności zachowania nienaruszenia każdego przy własnym jego majątku, ma się rozu-

mieć także, że i żydowskie gromady mieszkające po miastach, i wsiach nowo-przyłączonych Prowincyi, całkowicie utrzymane, i zachowane być mają, przy wszystkich swobodach, iakie im dotąd co do wiary, i majątku służyły. Albowiem ludzkość i miłosierdzie Naymiłociwszey Pani naszey, niedozwala wyłączać iednych lub drugich od powszechney swoiey ku wszystkim dobroci i od następney

PPP

stępney pod naybłogosławieńszą iey dzierzawą pomyślności, dopóki oni z swey strony w pokornym posłuszeństwie, iako wierni poddani żyć, i iak dotąd targiem i handlem sobie przyzwoitym bawić się będą. Sądy i rozprawy trwając na swoich mieyscach, mają się odbywać na imie i władzę N. Imperatorowy Jmci, z przestrzeganiem nayskrupulatniejszy porządku i iprawiedliwości.

Nakoniec dopełniając woli Nayiaśnieyszey Pani, za rzecz koniecznie potrzebną osądziłem powiedzieć ieszcze i to, że wszystkie woyska, iako iuż w swoim kraiu, nayfurowszą karność zachować mają; a zatym ani weyscie ich w rozmaite mieysca, ani sama odmiana rządu, nie ma im bynajmniey przeszkadzać spokoynego i bezpiecznego gospodarowania, handlów i przemyśłów; i owszem wzrost tego wszystkiego im bardziey pomnoży partykularne ich korzyści, tym więc podobać się to będzie N. Pani i na jey wzgląd zasłuży.

Ta Publikacya ma być dnia 27. bieżącego miesiaca Marca po wszystkich Kosciolach czytana, do Ksiąg Sądowych zapisana, i gdzie należy, publicznie przybita, dla powszechney wszystkich wiadomości. Aby zaś wiara oney zupełna dana była, utwierdziłem ją, na mocy daney mi władzy podpisem ręki moiey, i wyciśnieniem pieczęci herbu moiego. Dan w głównym obozie woysk mnie poruczonych pod Polonną dnia 27go Mca Marca (27go Kwietnia) 1793. Roku.

Na oryginalu podpisano:

**MICHAŁ KREZET-
NIKOW.**

Kontinuacia Uniwersału Konfederacyi Generalney Litewskiej, względem przychodniow Francuzkich.

Co się zaś dotycze osób z rodzaju francuzkiego w kraiach Rzpltey zamieszkałych, służbą zaiętych, lub pewną rękoymią, o ich cności i wierności dla Rzpltey Polskiej zaręczonych, chcemy, aby ci wszyscy, pod

ochro-

ochro-
spieca-
twier-
rozuc-
cnoty-
scowa-
li prz-
N. p-
Wsze-
Jedy-
i wła-
wiern-
nym
cemi
Klube-
kiemi-
dney
lub k-
prete-
i me-
o kin-
iakiel-
spisko-
kich
nia,
cności
niosę-
Panie-
Męka-
kolwa-
cuska-
w f-
wey-
trze-

ochroną praw krajowych bezpieczeństwa zostając, dla utwierdzenia o sobie dobrego rozumienia, i własney swej cnoty, przed naybliższą mieyscową Konfederacją wykonali przysięgę w te słowa: *Ja N. przysięgam Panu BOGU Wszchemogącemu w Troycy S. Jedynemu, iż Rzpltey Polskiej i władzy naywyższej Kraiowej wiernym, życzliwym, i postusznym zawsze będę, z przyiaiaczami Rewolucyi Francuzkiej, z Klubem Jakobinow, bądź z iakimikolwiek adherentami, żadney zmowy, porozumienia się, lub korespondencyi, pod żadnym pretextem nie miałem, nie mam, i mieć nie będę, owszem ieślibym o kim wiedział, lub słyszał, że iakiekolwiek z wchodzącymi do spiskow i Rewolucyow Francuzkich miałby zmowy, porozumienia, lub korespondencye, zwierzchności krajowej natychmiast doniosę, i donosić będę. Tak mnie Panie Boże dopomóż, i Niewinna Męka Syna Jęgo. A którybykolwiek z obywatelow Francuskich tu zamieszkałych lub w służbach będących, takowey przysięgi naydaley we trzech tygodniach od daty*

tego naszego rozvządzenia wykonać wzbraniał się; zalecamy wszystkim Konfederacyom i Juryzdykeyom mieyscowym, postępować z niemi, iako z osobami podeyrzeniu podległymi, i aby, lub za granicę W. X. Lit. wynosili się, lub do naybliższych kommend Rzpltey odsyłanemi byli, surowo nakazujemy. — Działo się w Grodnie na sefssyi Narodu Lit. Mca Marca 19 dnia 1793. Roku.

Jozef Zabiello Łowczy
W. Lit. Marsz. Konf.
Gen. W. X. Lit. Zastępca.

Jan Zarzycki Pieczęci W.
i Konf. Gen. W. X.
Lit. Sekretarz.

Z FRANCYI.

Pewne wiadomości.

Pomiiiają się zatymrazem wszystkie w Narodowey Konwencyi wydarzone okoliczności, ażeby o przypadku nayważnieyszym, a podobno o losie Francyi decydującym dokładnieyfze uwiadomienie uczynić można.

PPP z Na

Na Sessyi dnia 1. Kwietnia Cambacérés imieniem Deputacyi powsteczney obrony, i bezpieczeństwa następującą Relacją uczynił.

Dobro Rzpltey iey Deputacyi powsteczney obrony rozporządzenia podało, które ostatnią razą od Camusa ustnie proponowane były, i które Dekretem pod 30. Marca potwierdzić za konieczność osądzono.

Dziś ten sam interes złączoną Deputacją powsteczney obrony, i bezpieczeństwa do tego determinuje, ażeby te akta przed oczy wystawiła, które ogłosić sam czas każe, które wszystkich o spiskach przeciw Oyczyźnie, i wolności zrobionych objaśnić muszą.

Te akta troiakiego gatunku są.

Pierwszy jest list, który General Dumourier pod dniem 28ym Marca do Prezesa Narodowej Konwencyi pisał, i ten już w różnych publicznych gazetach znayduie się.

Drugi jest list od tegoż Generala, do Ministra Woicnego pod dniem 28. Marca pisanym. Rozum sam, tych dwóch listów im przelożyć aż dotąd niepozwał.

Trzeci jest Protokół trzech Konferencyi, które obywatele Proly, Pereyra, i Dubuisson w Tournay z Generalem Dumourier we Wtorek, w Srodę, i w nocy z Czwartku na Piątek przeszlego tygodnia odprawowali. Ten Protokół wczoray w wieczor przez Ministra zagranicznych interesów złączonym Deputacjom powsteczney obrony, i bezpieczeństwa w obecności wielu współczłonków Narodowej Konwencyi, którzy się na Sessyi znaydowali, oddany został, z temi wyrazami dodanemi.

Obywatele! chcę wam nayprzód te trzy pisma przeczytać, a potem wkrótce z tego się sprawić, co się w waszych Comitées wydarzyło.

Pierwszy list, który tenże referujący przeczytał, był to ów już wiadomy prócz te-
go

go list Generała Dumourier, w którym on Narodowey Konwencyi uciążliwe Dekreta i przypadki w Niderlandach na oczy wyrzuca. Drugi list pod 28 do Ministra Woiennego pisany zawiera w sobie fzcze- gólnie woienne wydarzenia, i rozporządzenia, które tu dla uniknienia zbyteczney roz- wlekłości w pisaniu opuszczają się. Dalszey zaś treści iego olnowa jest następująca:

Widzę z iak naywiększą czułością, iż nasze cierpienie, i nieszczęście codzien się powiększa. Uyrzycie z Proto- kolu ordynarynego Kommissarza Petit Jean, iż my na tey całej granicy ani na 10 dni żywności niemamy. Sukurs żołnierzy z Departamentów Pulońchych, i Pais de Calais nam przyśłany, jest motłokiem starców, dzieci, i wloczęgów bez broni, którzy strachu, i nieporządku w Bruxelli, i Gand powiększyli, reszcie na- szego woyska serce zepsuli, i też z sobąrazem do uciecz- ki gwałtowney przywiedli. Ci ludzie głód tylko nam z sobą przynieśli. Takież to są po-

silki, które nam z wielkim kosztem posyłaia, i na których nadzieię utrzymania naszey wolności gruntuią.

Oświadczam wam niniey- szemi z zupełną determina- cją; iż, gdy iak nayspieszniey Liniowe bataliony na koszt woluntariuszów niezrekrutuią się, gdy 50 powag, z których tak iedna, iak druga z nieukontentowania żołnierskiej po- wadze, i iey operaciom doł- ki kopać, i one na złe obra- cać będzie, to ia z niektóre- mi mężnemi żołnierzami w rui- nach RPtey pochować się bę- dę umiał, ile że mi niepodo- bną rzeczą iest, nieprzyacie- lowi przeskodzić, ażeby do granic, któredy zechce, nie- wszedł, i te mieysca, które mu się zdawać będą, bez od- poru nie poodbierał, a nawet do Paryża nieprzyśzedł.

Pamiętaycie o tym dobrze, iż on nawet nad odbieraniem mieysc naszych niezatrzymu- iąc się, 20000 konnych ma, z któremi całą część Króle- stwa, co koło Paryża znay- duie się, w krew, i płomień od-

odmienić może, iż ja niemam już więcej tych samych źródeł posiłków do wstrzymania onegoż, które w Champanii miałem, iż natenczas natężenie ducha Republikańskiego w całej swojej sile było, iż natenczas Narodowa Konwencja związek powszechny, i powagę miała, iż w ten czas Królestwo wojną domową rozerwane niebyło, iż natenczas źródła pieniędzy na pogotowiu były, których już teraz niema. Rozważcież dobrze te smutne prawdy, a patrzcie sami, iakiey decyzji chwycić się potrzeba. Nigdy dla ludu kręsis niebezpiecznieyszą niebyła, i nigdy Lud większym zmienności duchem opawanym niebył. Nieprzyjaciel już przed naszymi bramami jest, a ja niemam co na przeciw niego postawić, iak tylko zbiegów bez broni, bez sukien, bez żywności, bez amunicyi. Rownież ci nieprzyjaciele wszelkiey przezorności przeciw nam używać zdają się, i z nich iakie tylko być mogą, korzyści odnoszą. Precz oni od siebie w tył emigrantów wszystkich oddalili, i żadnego

w swym woysku nie cierpią, naszych niewolników, i rannych łagodnie traktują, choć im to dobrze wiadomo, iż nasi zuchwalcy ich żołnierzy zamordowali. Kapitulacja także, na którą równie Generałowi Maraffé pozwolili, rzadkim przykładem umiarkowania jest.

Zastanowcie się nad tym ich postępkiem, którego po takich naszych rozpustnych wykroczeniach niespodziewalem się, przedsięwzmięcie iaką decyzją z Radą, i z Comités, nauczcie mnie natychmiast, co czynić mam. Już więcej mego zdania ani moiego domniemania się nieotworzę, bo się nieszczęsnym sposobem aż dotąd mojej rady słuchać obawiano, a te rady, rownie tylu nieszczęśliwemi proroctwami były. Jeżeli nierozwaga, i nadśladność daley ieszcze osobami rządzącemi kierują, to cała Francja zginęła. Zawsze to mowilem, i teraz to powtarzam, Rzplte tylko na cencie gruntować się mogą, a nie inaczej się iak tylko odwaga,

po-

porządkiem, i mądrością utrzymują.

Podpisany General en Chef Dumourier.

Czytanie tego pisma przez jednomyślne okazywania niechęci od Zgromadzenia często przerywane było.

Trzecia sztuka Aktów, którą referujący Cambacerés czytał, był Protokół dwóch Konferencyi, które obywatele Proly, Pereyra, i Dubuisson jako Kommissarze Ciwilni w Tournay z Generałem Dumourier od dnia 26 Marca we wtorek, w środek, i w nocy z czwartku na piątek odprawili.

Ten Protokół te w sobie najistotniejsze okoliczności zawiera.

Wyflani będąc od Ministra rzeczy zagranicznych w interesie Rzpltey bardzo ważnym, do Tournay udaliśmy się, gdzie wojsko stało, ażebyśmy względem sposobu utrzymania Niderlandów, tudzież Proklamacyi, które on

tam czynić kazał, z Generałem Dumourier iakie szrodky przedsięwzięli.

Przybyliśmy do Tournay we Wtorek dnia 26. Obywatel Proly, który się już z Generałem Dumourier znał, poszedł do niego. On był w domu, w którym Pani de Sillerg mieszkała, a natenczas z tą Damą, i Pannami Egalité, i Pamela znajdował się, gdzie także koło niego Generalowie Valence, i Egalité, tudzież Deputaci z Valenciennes, i Cambray siedzieli, którzy dla opowiedzenia mu swey boiazni tam przybyli byli.

Między innemi nierozważnemi mowami, z któremi się rozwodzić nieprzeftawał, rzekł: iż Jakobini, i Konwencia wszyftkiemu nieszczęściu winna. Iż on do boiu z tyłu, i z przodu dość mocnym jest, i że on choćby go nawet Cæzarem, Kromvelem, lub Monkiem nazywano, Oyczyznę ratować będzie. Obywatel Proly ten zły humor Generała przypad-

padkom niešťczęnym, które go spotkały przypisywał, i od niego odszedł, namówił także potym swych dwóch towarzyszków, żeby go nawiedzili, poszli, oni w rzeczy famey nazajutrz do niego, i Kredencjonalne piśmo od Ministra Le Brun podpisané mu oddali. Powtórzył on Nam to samo, co dniem wprzód mówił: iż Konwencja z 745 tyranów famech Kroloboyców składa się, iż on między *wezwanemi* różnicy nieczyni, iż on o ich Dekreta nie stoi, iż oni żadney iuż wkrońce powagi iak tylko w Państwie Paryzkim mieć niebędą. Przyśiągł, iż Sądu Rewolucyinego cierpieć niebędzie. My mu przełożenia różne czyniliśmy, lecz on w nowe zapaly wpał, i powtórzył to, iż dopóki głównią na 4 cale szeroką przy boku mieć będzie, tym się rozpuścóm oprze, iż prosto do Paryża pomaszeruie, ieźliby te straszne sceny powtarzano, iż Konwencja ani trzech Niedziel z swą iestnością nie doczeka, iż on dawną Konstytucją, choćby i złą była,

razem z Królem znou przywrocić chce, bo przydał i to, iż ieden, choćby niewiem iakiby był panować musi. Potym Dumourier mówił o negociacyi, którą z Generalem Coburgiem względem niektórych batalionów zaczął. Na co mu Proly uwagę uczynił, iż ten początek negociacyi do pokoju wszystko przyprowadzićby mógł. Odpowiedział on na to; moim to iest zamysłem, lecz ia go tylko sam zrobię, bo żadna z Potencyi woynę toczących z Radą Wykonawczą 745 Tyranów traktować niechce. Podczas tey osobney rozmowy drudzy dway Kommissarze z Valence i Monoie gadałi, z których ostatni z wielką żwawością na Sąd Rewolucyiny oburzył się, mówiąc: iż Konwencja żadnego propozuszeństwa prawóm od niego wymagania niema, bo on na nie niezezwołił.

Dodał i to Dumourier, iż od batalii pod Jemappe każdy pomyślny skutek, który za tak złą sprawą miał, oplakiwał: iednakże Oyczyźnę

znę przez to ratować potrzeba, ażebyśmy iak można nayprędzey Króla sobie wzięli, i pokoy zrobili. Bo inaczey zginęliśmy, iak skoro Kray opanują, a ten, ieżeli zechcą, prędzey iak w trzy tygodnie odbiorą. Użyję do tego woyska mego, tak iest! woyska mego, woyska Mameluków, powie toż samo woysko, że Króla sobie życzy, i Prezesowie Powiatów rozkaz odbiorą, ażeby przyjęcie iego ułatwili, ponieważ większa daleko połowa Francyi Króla mieć chce.

Dubuisson uczynił uwagę, iż on osobę swoją w niebezpieczeństwo podaie, ieżliby plan iego przed skutecznieniem onego objawiony był. — Lecz on odpowiedział: iż ia na Dekreta oskarżenia nieoglądam się, żartuję z tego, żeby ie wśród mego woyska do exekucyi przyprowadzono, nakoniec żeby tylko ieden krok do Austriaków uczynił, taki mam sposob, iżbym i tam dobrze przyjętym został. Tym czasem przydał i to, iż otwar-

cieyby był daleko traktował, gdyby się o życie Królowy, i iey Familii niebał.

Mowił potym daley: iż w przypadku niespokoyności do Paryża pomaszeruje, i obleżenie tego Miasta nie tak iak Broglio, który słabą głowę miał, czynić będzie, i pewnym iest, iż to Miasto, wwszytką żywność mu odebrawszy, 12000 ludzi uspokoi, że wypowiedzenie wojny Anglii dzieło Briffota nieuchronny głód we Francyi sprawi.

Dubuisson udał, iakby iego zdania był, któremu potym Dumourier zwierzył się swych myśli, które z początku miał, ale ie potym porzucił, to iest, żeby się głową Niderlandzkiey Rzpltey pod protekcją Francuzką ogłosić kazał. Upomniał ich potym, ażeby się natychmiast do niego powrocili, gdyż on względem Jakobinów dyspozycie uczyni.

Referujący oświadczył, iż żadnego konceptu do Dekretu

krētu nie ma, lecz że Deputacja potrzebne szrodki przedsięwzięła, ażeby się o tych osobach zabezpieczyła, które urodzenie, związki, lub zdania w podeyrzenie wprawić mogły, iż się w spisek przywrocenia Królewskiey godności wdały Obywatele Egalité, i Sillery. Deputaci przed Deputacją stawili się, i sami się iak nayscisleyszey inkwizycyi względem ich sprawowania się domagali. Kommissją więc z 6 osob ustawiono, któraby wszystkich owych dochodziła, którzy do upadku w Niderlandach przyłożyli się, albo uczestnikami zprzysiężenia się przeciw Rzpltey być mogli.

Z WŁOCH.

Reszta Przełożenia od Ludu Neapolitańskiego.

Iakiey - że się lękać nie trzeba napaści od tey wzbieraiącey powodzi, jeżeli tamy nieznaydzie? Czegoż dziś niedoświadczaią Brabantkie, i niektore Niemieckie Krainy, wyzuwaiące

się z swoich ostatkow: a okupić się nie mogące Wolności, Rowności, i Prawu Człowieka!

Wszystko to przekładamy Młodzi Naszey, ale Francuzi, Strafzydła te! niepamiętne Dobroczynności Twoiey, Miłościwy Panie; i doznanego w czasie ostatniey nawałności ratunku, wyzuły się z wszelkiego czucia względów, miłości i wdzięczności! więcej niebezpieczni niż Afrykańskie Gady, i Tygryfy, nieprzeftaią na to czatować, aby iadem z Serc swych wyzionionym wszystko zarazić, aby tajnym podkopem wszystko wywrocić, aby odwieść nas od czci przywiązania ku Tobie Królu, i ku tey Wierze, w ktorey porodziliśmy się, i zrosiliśmy, umrzeć pragniemy. Łączemy z Swiatem całym Sprawiedliwą dla nich nienawiść naszą, wołamy Królu do ciebie, abyś nas uwolnił od nieznośnego pożycia z temi nowotworami, abyś ich oddalił iak nayprędzey z murów Miasta, i całego Państwa

stwa tego, aby lud Twój narażonym nie był na niebezpieczeństwo codziennego ich mamienia, na niebezpieczeństwo naybliżey grożące dostojności Twojej i Osobie.

Zuchwali! woyną nam grożą, więc nas zawsze znajdą gotowemi, ani się upodlemy na chwile niezaufaniem Tobie, lub naymnieyszym powątpiewaniem, aby wielkomyślność Twoja trwożyć się miała niebacznego zapędu tych zaślepiencow. Wszystko, co nasze jest, twojej mądryj poddajemy Władzy, Użyj tego, iak się Tobie samemu naylepiej zdawać będzie. Dzieci nasze pod Twoim hasłem woiwać będą. Nie oszczędziemy ostatniej kropli Krwi naszej na Twoję i Wiary obronę. Niech tak Pan Zastępow dopomaga nam! Szczęśliwi, gdy w tak dobrej sprawie poledz nam przyidzie z honorem dla Ciebie i dla nas. Lecz o iak szczęśliwsi, ieżeli nam się powiedzie, stać się Wiary i Tronu podporą; wytepić zarazę nowości; ukro-

cić nakoniec wędzideł tey uroioney Wolności, i tey Rowności, któreby wszelką własność pochłoneły, wszystko zamieszaly, wszystko wywrocily.

Smierć raczey obieramy; nizeli przyiażn z ludem tym pyszniącym się iedynie, z slabego odporu, iakiego dotąd doznały występne iego zamiary, z ludem upodlonym przez zbrodnie, przez morderstwa, z ludem zmazanym krwią niewinnego ich Krola, Brata Twoiego zemsty wołającą.

Te są czucia, te są żądania, które Lud Neapolitański wynurza Monarze swojemu.

Z MOSKWY

Kontinuacia Ukazu N. Imperatorowey Jmci.

1110. Zatomować skutek handlowey konwencyi między nami a s. p. Królem Francuzkim Ludwikiem XVI dnia 30. Grudnia 1786. Roku zawartey, aż do wyrzeczonego czasu przywrócenia we Francyi porządku i władzy legalney.

Q 99 2

zdo.

2do Do tegoż samego czasu zabrania się wpuszczać do portow naszych znajdujące się na różnych morzach statki pod Banderą narodową francuzką: rownym sposobem zabrania się i naszym kupcom i właścicielom okrętów, handlowe ich statki do portow francuzkich.

3tio. Przeszłych francuzkich konsulów, Vice-konsulów agentów i innych do nich należących, wysłać z obudwóch naszych stołecznych miast i innych mieysc, gdzie oni się znajdują, oznajmując onym, że się każdemu z nich daie fryszł trzech tygodni dla urzędzenia swoich interesów; po wyjściu którego, mają oni niezawodnie opuścić mieysce teraznieyszego swego pomieszkania, na terminie zaś w paszporcie swoim wyrażonym wyjść wcale z granic Rossyjskich. Ci zaś z kupcow, którzy nosząc na sobie urzędy lub powinności Vice-konsulów, prowadzą aktualnie handel swój w Rossyi, i zechcą tam się zostać dla kupieckich swoich przemyśłów, z takowemi sposob postępowania

przepisany jest niż ey w Artykule 6tym. (Reizta potym.)

U W I A D O M I E N I E.

Podaje się do wiadomości całego Publikum, iż Sukcesorowie s. p. J. W. Iozefa Ossolinskiego Woiewody Podlaskiego znaiąc powinność uiszczenia się Kredytorom do Substancyi tegoż niegdy 1W. Wdy. Podl. przez Dekret konkursowy w Trybunale Lubelskim w Polsce 1791 Roku wypadły, po zupełną satysfakcyą odsyłałym; Lecz gdy widzą w teraznieyszych czasach, zatamowany zupełnie kurs dawnych Juryzdykcyi, i Dekretów, a zatem niemożność kontynuowania, dzieła zaczętego kondescencyi Potioritatis, po Dobrach tegoż niegdy JW. Wdy. Podlask. w różnych Woiewodztwach będących, umyślili zgodnie wraz z Kredytorami, z mocy Dekretu ziazdowego iuż w tey okoliczności dawniey zapadłego, Dobra tym czasem ruchome, to jest wszelkie mobilia, meble, wina stare w beczkach, i butelkach będące, miody, tudzież miedź, Cyngę, Porcellane, i bieliznę stołową, tudzież inne rzeczy różnego rodzaju, które podpaść mogłyby zepfuciu, uroczyscie przez Aukcyą publiczną z licytować, która licytacya zaczynać się będzie, dnia 10 Maia Roku teraznieyszego 1793. w Dobrach Wsi Opolinie, w Woiewodztwie i Powiecie Sandomirskim leżących. Na które to dzieło zaprasza się tych wszystkich, do których ta wiadomość doydzie.

PA

W
fza K
dnia 2
względ
złożyła
missią
wę, i
ronną
ustanow
werlat